

К. СТУДИНСЬКИЙ ПРО РАД. УКРАЇНУ,

Націоналістична українська газета “Новий Час” звернулася з проханням до видавця й голови Наукового Товариства ім. Т. Шевченка у Львові, Кирила Студинського, який щойно прибув з України, з проханням підняти на сторінках “Нового Часу” своїм керівництвом з побуту на Радянській Україні, К. Студинський задовольнив прохання редакції “Нового Часу” і ось ми подаємо докладно за “Новим Часом” першу публікацію, що сказав К. Студинський. Слідуючого числа “Нового Часу” з другою публікацією наша редакція ще не отримала.

Передаю Вам декілька вражень з мого побуту на Україні. Почув ще від ювілею Мих. Грушевського. Його святкування не покінчилося в одному дні, дня 3. жовтня у Києві. Дня 10-го жовтня улавили нове свято місяцевий комітет Київської Академії Наук. Промовляли проф. Гермайзе, Олена Пчілка і студенти, а відповідав ювілей. На свято було багато українського студентства.

Того-ж дня обходило Наукове Товариство в Харкові ювілей Мих. Грушевського. Академік Багалій говорив про “Історію України” ювілей, проф. Ковалевський про етнографічний елемент у творчості Мих. Грушевського, а професор Плевако про його-ж “Історію української літератури”. На свято запрошено також мене. Я говорив про значення ювілея для української культури в Галичині. Мене запрошено до президія, а за промовою не то що нагороджено орденами, але й пошановано повстанням з місця. Свято відбувалося при участі около 300 осіб в залі Леніна в давній університеті, а нинішнім Інститутом Народньої Освіти, якого ректором є Галичанин Гавриль.

Окрім цього вже пошанували або мають пошанувати в найближчому часі ювілейта наукові круги Одеси, Катеринослава і Каміняка Подільського.

Завважу, що на ювілей у Києві наслідно около 800 приватних листів від наукових інституцій і поодиноких осіб, а число їх з дня на день збільшується. Окрім галицьких адрес прислано привітні листи з Буховини, Австрії, Чех, Франції, Англії, Америки та багато побажань з усіх Радянських Союзів Республік.

Життя господарське на Україні розвивається незвичайно бисто. Коли візьмемо під увагу, що в рр. 1921—1922 лютував у Радянській Республіці страшний голод, де люди їли не тільки падлину, котів, псів, коней, але й живих людей, головню дітей, то просто не хочеться вірити, що протягом чотирох літ могли зайти такі величезні зміни. **Селяне управляють поля моторними плугами, які достарчає уряд.** Плян-таци буряків ведуть на рахунок уряду кооперативи, а всі

циуроварні знаходяться в руках уряду. В Києві і Харкові величезний рух по вулицях. Трамвай ходить правильно, сотки візників з'являється по вулицях, явилися автобуси. Не видно багато автомобілів, бо уряд заборонив заграничний импорт. Склени з поживою ди-вують своїм багатством. Вони в руках кооператив, трестів, або й приватних людей. На кожній вулиці менші або більші ресторани, чимало з них так е-легантних і з такими присма-ками, що вони нагадують пе-редвоєнні часи.

На великій більшості скле-пів, банків та товариств укра-їнські написи. По урядах, трам-ваях, вулицях, словом всюди чути українську мову. У виставових вікнах портрети або бюсти Леніна, Шевченка, Франка.

Життя поки-що дороге. Ор-бид від 40 копійок до 1 карбо-ванця. Валюта висока, бо од-но карбованець рівняється вартості пів долара. Платня у-рядовців не висока. Багато за-робляють спеціалісти і квалі-фіковані робітники. Коли за-хідно-європейські держави за-никаються у своєму еконо-мічному життю, хоча користу-ються закордонними позичка-ми, Радянські Республіки не-стримно розвиваються без по-зичок, а не мине кілька літ, як-шде економічне життя дорів-няє передвоєнному. Станеться це завдяки природним бага-цтвам України, доступові до моря і ошадности урядових кругів. Урядовці високих ранг-не розбиваються автами чи по-возами, як президенти львів-ського магістрату, а ходять пі-хотою, або їздять трамваями і тільки при урядових виступах користуються автомобілями.

На полі поширення украї-нської культури зроблено бага-то. **Українське державне ви-давництво дає від держави дотацію у висоті чотирнадцяти мільйонів карбованців** (сім міль-йонів доларів), а все-ж і та до-помога ще замала. Порівняймо наше Наукове Тов. ім. Шевчен-ка, Просвіту або УПТ, що не дістають ніяких підог, то під-сумок легкий до зясування.

Всєукраїнська Академія На-ук веде широку роботу голов-но з часу, як акад. Мих. Гру-шевський вернувся на Україну. Його секції і залучені з нею 14 установ працюють як найкраще. При нм вчать 17 аспірантів на університетській ка-тедрі. Йде праця над зложен-ням словника, у яку багато труду вкладають акад. Тимчен-ко і Кримський. При академії працює поверх півтори сотки штатних і нештатних співро-бітників. Бюджет академії на-ради невеликий (около пів міль-йона карбованців), але є на-дія на країні умови.

Великою гордістю Києва і Харкова є їх державні, україн-ські театр. Я був в Києві на

виставі “Аїди” в українській о-пері і в драматичнім театрі ім. Франка на виставі “Вія”. Пе-реклад “Аїди” пера Черняхів-ської візниць, артистки і ар-тистки Захарова, Сплавська, Мосси і Шумський чарували голосами і грою. Досі перекла-дено 30 опер. Хори ведені ду-же складно. Орхестра склада-ється із 60 осіб.

В театрі Франка нові течії. Ціла сцена живе. На сцені і по-за сценою між публікою гра-ють артисти і співають. Побіч вистави штуки маємо на сцені інтермедію. Новий світ; багато натяків і дотепів на тему суча-сного життя.

Театр “Березіль” під упра-вою Леся Курбаса деренієся до

“ГАЙДАМАКИ” У ВІННІПЕГУ,

В найбільшу суботу 20. ли-стопада 1926 р., на сцені У. Р. Д. у Вінніпегу буде виставлена задраматизована поема Тараса Шевченка “Гайдамаки”. Ми не помилимося, коли скажемо, що ця поема не скоро з'явиться на українській сцені не тільки Канади, але взагалі цілої Аме-рики. Песа незвичайно тяжка і окрім доброї гри, вимагає коштовних декораций, костю-мів і іншого приладдя. Коли-ж додати, що в ній бере участь понад 80 людей, хор і орхестра, то стане ясно, що не-скризь матимуть змогу поста-вити цей прекрасний твір на сцені.

Вінніпегський Драм-співгур-ток при відлілі ТУРФДім, не зважаючи на великі кошти, від довшого часу приготовав “Гайдамаки” і в найбільшу суб-оту виставить її в новий по-становці, по зразку держав-ного революційного театру “Бе-резиль” на Радянській Україні.

Хто то були гайдамаки?

Слово “гайдамаки” не украї-нське, а увійшло в нашу мову з турецької і означає: гнати, виганяти або за кимось вганя-ти. Повстали гайдамаки тоді, коли на польському троні засів в Варшаві вибраний шляхтою король Станіслав Август По-нятовський, любивець тодіш-ньої роспусної царині-Росії — Катерини II. Польща не до-держала умов, заключених з У-кранією після розбиття поль-ських військ Богдалом Хмель-ницьким і робила на Україні, що хотіла. До того цариня Ка-терина все більше натискала на свого любимця польського ко-роля, щоб він “давав рівні права православним народам” на Україні, але по правді не про це розходилося її. Хотіла вона якнайшвидше загарбати для Росії ту частину України, що знаходилася під Польщею. Польський король за ласку ца-рині подавався перед нею, але польські біскупі, єзуїти, а з ними й шляхта спротивились королеві і на Україні, в місті Барі, осцували 1763 року шля-хетське товариство, що ніби-то

Харкова. Його вистави мали початись щойно дня 16. жов-тня, коли я вже з Харкова ви-їхав. Має бути незвичайно о-ригінальний.

У кінях виключно українські написи, через що кіно стало великим пропагатором украї-нства.

Школи по всій Україні украї-нські за винятком шкіл для на-ціональних меншостей, веде-них в мовах єврейській, росій-ській і польській. Всі давніші університети, а нині Інститути Народньої Освіти ведені в у-країнській мові, тільки на дея-ких катедрах викладають давні професори Росією в росій-ській мові, бо вони ще не зна-ють, на яку ногу ступити.

мало рятувати упадаючу Поль-щу та боротися так проти ко-роля, як і царині. Це товари-ство звалось конфедера-цією. Але конфедерати, що розбрелись по Україні, почали в дикий спосіб знущатися над українським населенням, вбива-ти, насилувати дівчат і жінок, палити цілі села і т. д. Проти цього виступили українські се-ляне, яких підняв запорож-ський козак Максим Залізняк. До него приєднався сотник І-ван Гонта, що служив в графа Потюцького в Умані і хутко зі-брали вони до 20 тисяч людей. Оце й були гайдамаки. Висту-пили вони до боротьби 1768 року. Узброєні ножами, шабля-ми, списами, косами, сокирами, рушницями, а деякі лише па-лицями. Спершу крилися по лі-сах, але коли було їх багато, виступили відкрито і почали немилосердно боротись з поль-ською шляхтою. Історія пере-дає, що тільки в одному місті Умані гайдамаки вирізали 40 тисяч шляхтичів та ксьондзів-єзуїтів. Ця різня навела на ці-лу Польщу великий жах. Опі події прекрасно описав в своїй поемі наш безсмертний поет Тарас Шевченко і їх зможе ко-ликої побачити на сцені У.Р.Д. у Вінніпегу в найбільшу суботу.

Що стається опісля з гай-дамаками і як розвивалася їхня боротьба, довідається з сліду-ючого числа “Укр. Роб. Ві-сті”. А покищо, радимо вам набути заздалегідь тикети на суботу, які можете купити ко-жного дня в буфеті Укр. Роб. Дому. Памятайте, що це оди-нока нагода побачити таку прекрасну п'єсу на сцені.

НОВИЙ ЗАСІБ ПРОТИ МА-ЛЯРІЙ.

На з'їзді лікарів і природни-ків в Діссельдорфі (Німеччи-на) повідомляють, що німець-кі хеміки відкрили новий лі-чний засіб проти малярій. Називається він “пласмохіні” і дієє сильніше від хініни, а без побічних шкідливих об'явів, які викликає хініна.

\$2.00 “УКР. РОБ. ВІСТІ” ЗА ДВА ДОЛАРИ НА ЦІЛИЙ РІК! \$2.00

НЕБУВАЛА НАГОДА СТАТИ ПЕРЕД-ПЛАТНИКОМ “У. Р. В.”

ДЛЯ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ ВЕЛИКА ЗНИЖКА -- ДЛЯ СТАРИХ ДАРМ ПОВЧАЮЧІ КНИЖКИ.

“УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ” ЗА ДВА ДОЛАРИ НА ЦІЛИЙ РІК!

Через цілий місяць листопад (від 1. до 30. листопада) адміністрація “Українських Робітничих Вістей” дає велику знижку передплати для всіх нових читачів. Хто зложити в листопаді на “Українські Робітничі Вісті” два долари на передплату, той буде діставати газету через цілий рік. Ця велика знижка передплати важна тільки для нових щорічних передплатників. На півроку або квартал знижки нема.

ДЛЯ СТАРИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ ГАРНІ ПОВЧАЮЧІ КНИЖКИ!

Кожний старий передплатник “Українських Робітничих Вістей”, що в місяці листопаді відновить свою передплату на цілий рік в сумі \$4.00 — дістане даром книжок вартості два долари; хто відновить передплату на півроку в сумі \$2.00 — дістане книжок вартості одного долара; хто відновить передплату на квартал в сумі \$1.00 — дістане книжок вартості 50 центів. Цю велику премію даємо тільки для старих передплатників і тільки в місяці листопаді.

То-ж користайте з цієї небувалої нагоди! Постановіть собі подвоїти число читачів “Українських Робітничих Вістей”! Хай не буде й одної української робітничої хати в Канаді, де не було-б нашої робітничої газети!

Будьте будівничим своєї газети!

ВІДНОВЛЯЮЧИ ПЕРЕДПЛАТУ ВИБЕРІТЬ СОБІ ПРЕМІЮ З СЛІДУЮЧИХ КНИЖОК:

Теорія історичного матеріалізму (в оправі)	\$2.00	Україна як об'єкт міжнародної контр-революції10
Засідні філософії (в оправі)	1.00	Про суть і причини туберкульозу10
Засідні філософії (неоправлена)75	В кітках білого орла (поезія)10
Т. Шевченко в світлі епохи (в оправі)75	Козаччина10
Карпатська Ніч (оповідання)50	Людське суспільство в передісторич-ному розвитку10
Проблеми пролетарської диктатури50	Хто такі комуністи і чого вони хочуть05
Фізіка нації і націй, незалежності35	Церква і радянська влада05
Ціна крові (повість)25	Межи людиною а машиною05
Що таке всесвітній союз робітників Фабричні розмови про економію25	Нова політика Соціальної Росії05
З життя першого чоловіка і сучас-них дикунів25	З історії царя-голода05
Марксизм і Дарвінізм20	Фармер і робітник05
Роскази про сили природи, часть I20	ТЕАТРАЛЬНІ КНИЖКИ:	
Перший буквар комуніста15	Юда (в оправі) драма на 5 дій75
Розмова про фізику15	Безробітні (драма в 3 діях)50
Основні засади комунізму15	Перед бурєю (драма в 4 діях)30
Введення в національну економію15	Ми і вони (драма в 2 діях)35
Радянське будівництво10	Родина Шиткарів (драма в 4 діях)25
Що таке радянська влада і як вона будеється10	Гайдамаки (поема в трох картинах)25
Роскази про сили природи, часть II. Сучасне становище сільського гос-подарства на Україні10	Терновий Куш (драма в 4 діях)25
Хто такі комуністи і Причта про воду Про правду і неправду віру10	Зрадник (драма в 3 діях)25
Резолюційні пісні10	Мандрівник (ексїт в 1 дії)25
Як Галичан втягнули в контррево-люцію10	Базар (драма в 4 діях)25
Наука й горлячий дурман10	Як світ пішов до гори ногами (комедія в 3 діях)25
		Гайвороння (драма в 3 діях)25
		Підземні Галичани (драма в 5 діях)25
		Два світи (драма в 4 діях)25
		Нежданий гість (драмат. етод в 1 дії)10

Адресуйте так:
Ukrainian Labor News
Cor. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.

РОБІТНИКИ І ФАРМЕРИ! ПОДБАЙТЕ В МІСЯЩІ ЛИСТОПАДІ ПРО ЗМІ-ЩЕННЯ Й ПОШИРЕННЯ СВОЄЇ ПРЕСИ! ПЕРЕДІТЬ ВІД СЛІВ ДО ДІЛА!

ГЕМЛІН ГАРЛЕНД.

“THE SILENT EATERS”.

(Взято з твору “Книга про Американських Індіанців”, ви-дання Гарпера і Братів в Нью Йорку.)

За спеціальним дозволом автора.

(Переклад М. Волинця)

(Продовження.)

“Я є творець цієї землі й всего, що ви бачи-те довкола себе. Я маю змогу відвідувати світ помешчати і бачив всіх тих, що ви втрадили. Я навчу також і вас відвідувати світ духа; для того ми танцюємо. Давно тому назад я прий-шов до білих людей, але вони нарутали над мною. Вони вбили цвяхи в мої ноги. Бачите рубці?”

“Він підняв свої руки, а ми побачили руб-ці”.

Ситінг Бул здивований окликнув:

“Та! Ви бачили рубці?”

“Я добре їх бачив — відповів Кікінг Бір торжественно і слова здивованія обгладів до-волом “тепі”. — Всі мої приятелі бачили їх так само визначно, як і я. Тоді Месія сказав:”

“Я найшов моїх білих дітей злими й вернув до свого Батька, Великого Духа. Я сказав ім, що після багатьох соток літ я ще верну. Тепер ось я вернув, але цим разом я прийшов до чер-воних людей”.

“Я прийшов вчити вас нової радії й зроби-ти вас щасливими. Я відновлю землю, що є ста-ра й зужита. Якщо ви підете після моєї науки, якщо ви будете робити так, як я вам наказую, я

принесу перед вас чудесні річі. Це є вістка мого Батька, Творця. Він був недоволений своїми дітьми. Він відвертав лице своє від чер-воного народу через довгі роки. Коли-б ви за-лишилися були вірними шляхою батьків своїх, ці нещастя не впади-б на вас. Вас білі люди не замкнули-б, ви були-б вільними й щасливими, як і колись. Але серце Великого Духа знову змягчилось над вами й він просив мене сказати: “Якщо ви житимете по вказівкам спасите-ля, якого я посліаю між вас, я знову усміхнуся до вас. Я зроблю так, що білий чоловік щезне з лиця землі зі всіми позначками, що він їх зро-бив плугом чи сокирою. Я скажу старому сві-тові вернути знову. Він насунеться над тепері-шньою землею, як рука посувається по руці; білий чоловік і вся його робота будуть погреб-ані, а червоний чоловік піднісється в повітря, а відтак спуститься на стару землю, коли вона повернеться, й найде на ній бофали, олені, лосі, й антилопи, що будуть пастися в росквішній тра-ві як за старих часів. Не потрібно буде більше ні рушниць, ні поживи та одягу білого чоловіка. Все буде так, як було в дні наших батьків. Ні-хто не буде старітися, ніхто не буде хурватути, ніхто не буде вмирати. Знову всі будуть раді-сні й щасливі”.

Коли Кікінг Бір говорив, він все більше хвилювався. Він встав і його голос дзвонив го-лосніше й чистіше. Жінки почали зітхати, але чіф сидів спокійно, дуже спокійно; його час-говорити ще не прийшов. Кікінг Бір говорив далі. “Він наказав нам відкласти на бік всі наші дії думки. Ми не повинні битися й брати один від одного якісь гарні річі. Ми повинні прияте-

лювати зі всіма — з білим чоловіком також. Наші серця повинні бути чисті й добрі.

Він також навчив нас нової методи танцю й краси й це він наказав мені принести тобі!”

Свою промову до мого чіфа Кікінг Бір за-кінчив такими словами:

“Це є, батьку, вістка, а не обіцянка: якщо всі червоні люди об'єднаються, відкинувши все, що походить від білого чоловіка, будуть моли-тися й очищати самі себе, тоді старий світ вер-не назад — старий, щасливий світ бофалів і всі вмерші нашої раси вернуть, а могутній дух гна-тиме перед ними бофали”.

Довго сидів і мовчав мій чіф і коли він заго-ворив, його голос був дуже тихий з сумною ноткою.

“Це мене дуже вдовольно-б. Але як я мо-жу знати, що це не брехня? Якій є доказ, що всі ці гарні річі стануться? Займанчик силь-ний. Я зрікса нововати, бо переконався, що без-глуздям є боротися проти него. Я бачив його землі на сході. Я знаю, що він-пожер ліси й рости кукурузу там, де колись шуміла вода. Він чиопеніший, чим колись були бофали. Всі червоні чоловіки із степів і гір не можуть його побити. Безвідійною є балачка про проганяня його”.

“Це правда. — відповів Кікінг Бір. — але ти чув, що каже про такі справи біблія білого чоловіка. Оповідляють, що в старі часи, коли люди були в розпуці від зброї й війни, вони по-чали молитися до свого Великого Духа й він пі-слав невидиму силу, щоб помогла ім. Оповідя-ють про міста, що падали на голос труб. Ми не потребуємо більше битися зброєю. Безпо-трібним є живити сокиру. Ми musмо відво-

лювати Великого Духа; ми musмо впросити його, щоб звернув лице своє на нас знову й наші во-роги щезнуть з лиця землі”.

“Але де й який доказ є для чего? Це все казка. Це є голос свіжого вітерка між дерева-ми”.

“Доказ є ось в чому — щиро відповів Кікінг Бір. — В цьому танці люди мають спромому о-ставити свої тіла й літати далеко й бачити ду-ші помешчаних та іздити по степах старих часів в погоні за бофалами. Я сам бачив той старий світ, що чекає відновлення. Склічимо наряду. Влаштуймо танець і дехто з ваших людей — можливо сам Ситінг Бул — зможуть оставити свої тіла й відвідати прекрасний світ духа та вернути, розказати про це народові. Вла-штуймо танець і доказ прийде”.

На це чіф перестерігаючи відповів:

“Ми не будемо спішити. Лишайтесь з на-ми й ми більше поговоримо про ці справи”.

До Салегена він сказав:

“Цей чоловік говорить добре. Він заявляє, що був на заході й бачив Месію; проте ми musмо бути обережні. Ми хвилюємо вглянемо в цю справу. Ми не повинні виглядати глупи-ми”.

Тоді він знову звернувся до Брула.

“Коли ця гарна перемія прийде до нас?”

“Батько каже, коли всі будуть слухатися Йо-го слів, він зробить так, що нова земля прий-де разом з весняною травою”.

“Чи ти віриш в цю історію?” — спитав чіф з натиском.

“Так”.

“Що заставляє тебе вірити?” (Далі буде.)

ЧИ ВИ ВЖЕ ЧИТАЛИ
найновішу книжку відомого
робітничого письменника
М. ІРЧАНА

КАРПАТСЬКА НІЧ
що недавно вишла з друку?
Якщо немає її ви самі, або
ваші знайомі, то постарайтеся
купити, а буде мати корисну
книжку в хаті. Не тратьте вона
вартості навіть тоді, як ви пе-
речитаете її. Це довга повість
з воєнних часів в Галичині і в
життя робітництва в Америці.
Колі читаете, то не можете так
довго відірватися від книжки,
доки не перечитаете до кінця.
Письменник М. Ірчан сам пе-
режив війну і вірно описує всі
гірські події в старому краю.
Читачи “Карпатську ніч” ви
рівночасно багаті знання і то в
найбільш приступний спосіб,
бо ця книжка написана незви-
чайно зрозумілою мовою. На-
друкована вона на найкращому
папері, окладка з артистич-
ним малюнком в двох кольорах.
Купіть, а ніколи не пожадує-
те! Розвосободите серця шю
книжкою.

ЦІНА 50 ЦЕНТІВ ЗА КНИЖКУ.
Замовлення з грішми посна-
ти на таку адресу:
Ukrainian Labor News
Cor. Pritchard & McGregor
Winnipeg, Man.

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ.

ВІДНОВЛЕННЯ ВІДДІЛУ ТУРФДІМ.

Корбін, Б. К.

Дня 28 вересня я, р. закрили майновласницький майдан у нашій місцевості з величезним шумом, причому, через шобогато міщанинського робітника, який без праці, тому, що між ними безробітними знайшлися більша частина наших товаришів, членів місцевого відділу ТУРФДІМ, скликаю на 29-го вересня збори в місті обговорення цієї справи. На цих зборах виявилось, що велика більшість членів нашого відділу є приватними власниками, що велика частина працює в інших місцевостях. В Корбін залишилося всього 4 члени і вважу цього рішення згідно зі статутом розв'язати місцевий відділ ТУРФДІМ, що очевидно і зроблено.

Згодом одначе деякі товариші повернули назад до Корбін і дотримували роботу з майні. А невдовзі загострило нас ще і Т. Клібановський, організатор західного Проєв. Комітету ТУРФДІМ з Едмонтону. Дізнавшись, що наш відділ закрив, тов. організатор запропонував зробити переизбирання всіх наших членів відділу, які знаходяться зараз в Корбін. Ця пропозиція виявилась, що разом з переизбиранням назад до Корбін товаришам чишло б наших членів зросло до 10; це число було якраз вистарчаюче, щоб на основі статута відновити знову наш відділ ТУРФДІМ.

Тому за ініціативою т. Клібановського скликаю на 30 жовтня загальні організаційні збори й по короткій дискусії відділ наш прийняв знову до життя. Всі наші члени приєли собі, що будуть від тепер працювати в організації виконання її повестей в свій живий культурно-освітній праці.

Вибрано новий з'їзд відділу, до якого ввійшли такі товариші: І. Сенев, голова; М. Колісник, секретар; Т. Червinskyй, рек. секр.; Н. Гуцулак, В. Вангела й В. Шемко, контролери. Причому Н. Гуцулак назначено рівночасно й бібліотекарем відділу.

Після вибору з'їзду прочитано обіцянки Ц.К.В.К. ТУРФДІМ в справі листопадового кампанії, обговорено справу перекладу на “У.Р.В.” відносно тих членів, що не є перекладачними й рішення, що кожний член відділу має стати негайно перекладачем “У.Р.В.” На цьому зборі закрито й товариші розійшлися з задоволенням й нездоволюю постановою — вийти дружно й солідарно до праці для самосвісти й ширення класової свідомості серед наших товаришів робітників, що стоять ще поза робітничою організацією.

Робкор.

Святкування 9-ої річниці Жовтневої Революції у Вінніпегу величезним концертним мітингом в неділю 7 листопада при перенесеній сцені. Свято відкрила П. група мандолинної оркестри співом “Дітотого Інтернаціоналу”. Потім вступне слово вголосив т. М. Шаталовський, пояснив що й як ставалося в Ленінграді, бувши царський столицю, 9 літ тому назад, яке значення має для робітництва й селянства не тільки Радянського Союзу, але й цілого світа. Й чому працюючи цілого світа святкують цю велику річницю.

Після промови П. група мандолинної оркестри відіграє і відіграє “Ми діти воєни”, а вітак мішаний хор відіспівав прекрасну пісню:

А маса люд до мавзолею
Уся стурбована й сумна,
Бо груди невмирущий Ленін
На віки гаслями пройняв.

Дуже добре зроблено, що т. Шаталовський перед вступом хору переніс присутнім слова цієї пісні.

Описав за довшою промовою в англійській мові виступила т.ка Бекі Богейт з Монреалю, яку публіка гарче вітала. Далі знову мішаний хор відіспівав “Пролетарі усіх країн”, а після цього промовляв т. І. Навізійський, який пояснив значення робітничого друкарського слова у визвольній боротьбі робітництва й революції.

По павзі виступала ще мандолинна оркестра, а хор відіспівав “До нас твої коні серцем” і “Немаюжничий пісню”. Промовляв ще також в англійській мові т. Лесли Моріс, а на закінчення хор відіспівав “Інтернаціонал”.

Концерт-мітинг відбувся дуже гарно, однак довго затягнувся.

Учасник.

Монреаль, Кве.

Коли 9 літ тому спалахнула в “дикій” країні червона повстання Жовтневої Революції, решта світу по різному реагувала на цю подію. Затягивши подих, готові хоч чим небуди підтримати і допомогти, стежили за ходом революції свідомі робітники; з сентиментом і невдоволенням, з багачами провади революції, сподіваючись на працями робітничої класи капіталістичної антиреволюційної організації.

І коли рік за роком Міжнародна соціалістична Радянська Республіка, з натхненням святкували робітничий клас за революцію і кидали долаву за одною надією ворогів робітничого класу.

Нарешті, коли свідоме робітництво

ЛИСТ З ДАЛЕКОЇ КУБІ.

Куба, 25 жовтня 1926.

Дорога Редакція “У.Р.В.”

Прошу помістити слідуочу новину з Кубі.

Чи бачили там в Канаді й Америці таких Українців, як приєв пан А. Л. з перемішаньського повіту, перекладач “Укр. Голосу”, що живе ось тут між нами на Кубі?

Слова його чести, як хрустала, а думки в серце чортове — одним словом можна сказати — змаскований я очув шкуру вовка, що закривав старію своєю волею зуби соломки-гарини словами! Чи-ж може наша країна визволитися з панських кайданів і чи дивно, що нас мучать польські румунські й чеські окультники? Перечитайте тільки мій лист, в якому я хочу розказати історію про згаданого пана А. Л. — а тоді й нікому не буде дивним, що українські драконові маси Західної України не всіляк вириває з китів пансько-польських, боворсько-румунських та чесько-імперіалістичних жмаків.

З такими панками, як п. А. Л. — це було зовсім неможливим. Тут на Кубі, від гарничих сощев, паче в перекладі, — правдовий дохід мулярок з таврами по 10 годів денно за \$1.40 — на сухій хлібі з водою, покійний же товариш по недові Оксеса Войничини з села Білої, чортівського повіту. Коли-ж такова недовіта завладо його з ніг і його мусили забрати до шпиталю, тоді покійний поклявся до себе найбільших товаришів по праці і в присутності їх, як свідків, передав усі свої папери й всі свої тяжко зароблявані гроші в сумі \$135.00 на руки згаданого вже пана А. Л. під цю умовою, що коли він поверне з шпиталю, то йому буде звернено все те назад, коли-ж він не поверне, то А. Л. має перекласти ці гроші й папери його сина Павла й Войничини до старого краю.

Хоч від смерті Оксеса Войничини-го проминуло вже півтора року, але пан А. Л. не тільки не вислав цих грошей і паперів туди, куди покійний в своєму тестаменті визначив зарядити, але цей пан навіть не повідомив про це ні жінку покійного, ні його сина Павла. Останню волю покійного пана А. Л. потоптав ногами й сьогодні навіть не думає її виконати. Він присів собі дуже добре, не дбаючи про це, що там в старому краю дітям покійного забереуть вироджені гроші хліба за добу, який покійний загинув перед своїми вимогами до Америки на свою подяку мусили платити високий процент. Але ні цей дог, ні проценти пана А. Л. нічого не обходять; йому нік не хочеться віддати чуже добро тому, кому воно належить.

Тому то я, нічє підписаний, почував себе до обов'язку подати “цю справу до публічного відома на сторінках “Укр. Роб. Вістей”. Може в Канаді або Америці знайдеться хтось з кривих або знайомих покійного Оксеса Войничини, що хотів-би цю справу зайнятися, повідомити про неї жінку й дітей покійного в старому краю, які з своїм старим закладом-б звороту належать ім грошей і паперів через польський консулат на Кубі чи в Америці. За правдивість цього я ручую своїм іменем, яке подаю поміжчє разом з адресою; як треба буде, то я подам імена свідків.

З товаришним привітом,

Петро Сеньків,
Central Vertientes
pr. Camaguey, Cuba.

ЗАКЛИК О ПОМІЧ.

До одностельчан с. Шнирева, пов. Бродів, Галичина. — як також до всіх українських робітників в Канаді й Злучених Державах.

Дорогі брати й сестри!

Видіт читальні “Прогреси” в Шниреві звертаються оцим до Вас з щирою проханнями: Поможіть нам в нашій пекучій потребі, яка є рівночасно пекучою потребою цілого західно-українського працюючого мас Західної України. Цєю великою і чим найбільшою потребою українських мас є сьогодні освіта.

В Шниреві почато будову Народного Дому, в якому могли-би знати приміщення чит. “Прогреси”, кооператива й інші культурно-освітні установи. Щоб цю будову довести до кінця, але в це треба зарабити більших фондів. Але не в спрощенні ці фонди між собою не зібрати. Після воєнного ліквідації української працуючої маси знайшлися над берем економічної пропасті; адже-ж кожному звісно, що Східна Галичина потерпіла найбільше зі всіх країн в цим нещасливим світовим пожарі. Потерпіла страшно й наше село Шниреві; з початком війни евакуовано ціле його населення й вивезено масово аж за Відень, до “славног” табору в Гинді-І. Увесь дорожок наших громадян пішов з димом; одне значення, друге розграбовано і третє по дорожці в чужину розбублено. Людям нашим поспішилося нуджене ламітати, що було на них і в цьому ламітаті опинилися вони в гміндських фінансах, де щільні вітами мусили терпіти голод і холод, а до того ще й глумлювалося на них німецькою ворожою настрівленою населення. Коли ж по двох літах гміндської каторки вернули ми на рідну землю, то не знайшли її: Поля наші були поряті гранатами, воріані страцькими розвалили, покриті густою сіткою колючих дротів й заросли бур'янами; з наших хат і господарських будинків остали лиш купи граві й румовиз; з яких тут і там сторчали димарі, як німі свідки всього, що тут діялось. Одним словом — страшна безлюдщина руїна й чорні злидні крутом. Ні хлі-

ба, ні до хліба, ні навіть зерна на засія.

Та тут не кінець ще нашим злидним: Прийшов 1919 рік з ним страшний пошесті тифу й голоду. Ціле село покотом лежало, й велика частина населення вимерла.

В сідз на тим же прийшли нові війни — українсько-польська й польсько-більшовицька, а з ними нові руїни, нові жертви, нові страждання.

І все те на сє вєра, що вкінці таки застрягли в кітлах хижачьких панів, що смочуть з нас останню кров, останні наші сили.

Але надія на краще завтра нас не ошукає, а надію нашу будемо на “Прогреси”. “Прогреси” буде нас вести. І в нас є віра, що “Прогреси” дасть нам заоруку воли. Всі в нас зрозуміли ту справу як слід. Громадяне, згуртовані при читальні “Прогреси”, працюють для освіти, аматорський гурток при читальні “Прогреси” дав вже ряд гарних вистав, а маємо теж кооператив п. н. “Надія”. Нема в селі коршми, розуміється, що й Жид-паразити вже нема ні одного. Там, де колись була коршма, нині тут громадський будинок і тут то примішено тимчасово читальню “Прогреси” й кооператив. Власного будинку читальнішого покісно не маємо, але як вичє згадали, ми зачали вже будувати такий будинок. Бракує нам ще лише відповідних фондів.

Тому звертаємось до Вас, дорогі наші колишні громадяне Шнирева в Америці, чи Канаді, хоч і знаємо, що в Вам там треба тяжко працювати на той гріш. Але все-ж такі Вам там з певністю виділяє жителі, як нам в старім краю. Подайте помірку рукам рідним братам, не відоміте нашій просьбі! А лепого хоч-би в найменшому, яку зложте в грошах і перешлете на сідз будови “Народного Дому” в нашим селі, дайте доказ, що Ви в дійсності не забули ще рідного краю, що все таки, щось Вас являє з ним.

А ми зі своєї сторони не забудемо відзначити у Вас.

За виді читальні “Прогреси”
Степан Федун, Семен Федун,
голова, секретар.
Село Шнире, вересень 1926 р.

Велика новина!

Як ще ніколи, Видавництво “Новий Світ” видає дуже цінну книжку, якою є

Ілюстрований Календар Новий Світ на 1927 р.

Найкращі наукові ілюстрації небесних тіл (зв'язки світлі); багато з робітничого руху й класової боротьби; з часів революції на Україні і звідки чужих країн; фотографії старих Петляковських; фотографії історичного епохального фільму “Тарас Шевченко” і багато, дуже багато наукових образків.

Це є одиний найбільший робітничо-фармерський науковий календар в Канаді і одиний найбільше прекрасний ілюстрований в цій Америці!

Новіше календарний “Новий Світ”: сторінка стінного календаря; календар означування дат в тижні від 1801 до 1900 року; 365 днів зложені з водій канадійської і світової історії; головні історичні події в українській історії; головні події в історії римо-католицької церкви.

Твори найкращих українських сучасних пролетарських поетів та письменників; Начерк історії Канади і Домініону Канади; Історичні нариси про Радянський Союз; Про походження людини; Паризькі комунари і нові мученики капіталізму; Панування терору в країні П'ясуцького і Румунії і великий ілюстрований розділ для розради і багато іншого цінного матеріалу.

Ви поширите своє знання, коли купите собі цей цінний календар. Зможете давати лекції і бути добрими бесідниками, якщо тільки виморозите гарні наукові статті. Тут маєте найкращий для концертів робітничо-фармерський декламатор і багато других корисних річей.

Купуйте нині, бо пхалд малі!

Ціна 40 центів.

Гуртом: 35, 30 і 28 центів.

Скрясь славить і ширить свій календар “Новий Світ” на 1927 рік та щє нині за ним пишть так:

NOWJZ SWIT
Box 1092 — — — WINTREAL, Que.

ДО ВІДОМА РОБІТНИКАМ В ВЕНКУВЕР!

В суботу, 20. листопада, відбудеться

ТОВАРИСЬКА ЗАБАВА.

В неділю, 21. листопада, відбудеться

ПРОПАГАНДОВИЙ МІТИНГ.

В неділю, 28. листопада, устроюється

КОНЦЕРТ-МІТИНГ

в честь погібших українських революційних Героїв. Ст. Мельничука, П. Шеремети й Ів. Целка. Всі згадані підприємства відбудуться в селі Компарті Канади на 875 Гестинг вул. Іст.

Початок в год. 8. вечером.

Чистий прихід призначений для української робітничої преси в Канаді.

Комітет.

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ З ЛЕТЬБРИДЖ, АЛТА.

Оцим подается до відома всім членам відділу Р.З.Т. в Летбридж, Алта., що місячні збори того-ж відділу відбудуться в суботу, 20. листопада в годині 1.30 по полудні. Кожний член і членкиня повинні бути на цих зборах обов'язково присутніми, бо є до вирішення важних справ. Місцевий відділ Р.З.Т. закликає також взяти участь в намічених зборах і тих робітників, які ще не є членами нашої організації, а бажає ли-б до неї належати.

Тож не забувайте, товариші з Летбридж і околиці, про збори Р.З.Т. 20. листопада.

Відновляйте перекладу на “Укр. Робітничі Вісті”!

Не забувайте про пресовий фонд “Українських Робітничих Вістей”!

Room 201, Kitchen Block, 10164 A. — 101 Street, EDMONTON, ALTA.

ОГЛОШЕННЯ АЛБЕРТІСЬКО-ГО ПРОВКОМУ.

Провісний Виконавчий Комітет пров. Алберти в порозумінні з Ц.К.В.К. ТУРФДІМ і Робітничим Заповогом Товариством вислає т. І. Сембю в полудневу Алберти й полуднево-східну Бритиш Колумбію з науково-популярними відчитами при допомозі співпачних образків. Лекції даватимуться на три цікаві теми.

Лектор відідає слідуочі місцевості:

Кенеді, Алта.: тут відбудуться три відчити в Укр. Роб. Домі в вступом 25-го дня для всіх в такому порядку: в п'ятницю — 19-го, в суботу 20-го і в неділю, 21. листопада від 8. год. вечером.

Кангорст, Алта.: буде три відчити в юнійній сідзі за вступом 50 ц. для мушчин і 25 ц. для жінок — в днях 23-го (у віторок), 24-го (в сєреду) і 28-го листопада (в неділю) від 7. год. вечером.

Крім того у віторок (23-го) і сєреду (24-го) листопада відбудеться ще для робітників нічної шифти по одній лекції в полудневу пору.

Летбридж, Алта.: тут порядок відчитів буде такий: в п'ятницю (26-го) й суботу (27-го листопада) від год. 7.30 вечером, а в неділю (28-го листопада) в 2-ій год. по полудні.

Місце відчитів: Укр. Роб. Домі, вступ 25 ц. для всіх.

Белво, Алта.: в понеділок, віторок і сєреду — 29 і 30. листопада та 1-го грудня в год. 7. вечером в хаті тов. Бажана.

Колман, Алта.: в п'ятницю, суботу і неділю — 3, 4 і 5. грудня в 7. годині вечером в Філіандським Робітничим Домі.

Корбін, Б. К.: в понеділок і віторок — 6 і 7. грудня в год. 7. вечером в юнійній сідзі.

Натад, Б. К.: в сєреду і четєр — 8 і 9. грудня в год. 7. вечером в місцевім театрі.

Фері, Б. К.: в п'ятницю, суботу і неділю — 10, 11 і 12. грудня в год. 7. вечером в Італійським Робітничим Кооперативним Домі.

Медисін Гет, Алта.: у віторок, сєреду і четєр — 14, 15 і 16. грудня в год. 8. вечером в Укр. Роб. Домі.

Подаючі до відома нашого робітничого висчисленні місцевостей, що програму відчитів, ми сподіємося, що ніхто з наших товаришів і товаришок не омине так доброї нагоди, щоб послухати дуже цікавих лекцій з найважливіших галузей людського знання!

За Провком,
І. Клібановський.

ПРОБИ “ГАЙДАМАКІВ”.

У віторок 16. листопада 3-та і 4-та дії.

В сєреду 17. листопада 1-ша і 2-га дії.

В четєр 18. листопада 1-ша, 2-га і 3-та з прольогом і участю всіх аматорів, хористів і хористок.

В п'ятницю 19. листопада генеральна проба.

Початок всіх проб точно в годині 8-їй вечером.

Режисєр.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Повідомляється всіх членів відділу ТУРФДІМ у Вінніпегу, що членські місячні збори відбудуться в неділю, 21. листопада ц. р.

На зборах будуть обговорюватися важні справи і тому кожний член відділу повинен на них явитися на час.

Початок зборів в годині 2.30 по полудні.

Заряд.

УВАГА! ВЕГРЕВИ! УВАГА!

Старанням Драмгуртка при відділі ТУРФДІМ у Вєгрові відіграється в четєр, 25. листопада в Добісєн Театрі у Вєгрові хоршчу комедію написану М. Л. Кропівницьким п.н. “ПЕРЕХИТРИЛИ”.

Комедія дуже весела і помічна на людські присплаті нерви. Аматори добірні. Пісєні, які будуть відіспівані в цій штуці, заохлюють.

Хто не полінеться побути на представствєнні, буде вповні вдоволений.

По представствєнні забава при гарній музиці.

Початок представствєнні в годині 8.30 вечером.

Чистий дохід з цього підприємства призначений на закупівлю світла і кресел до нашого ново-будованого гарного Укр. Роб.-Фарм. Дому.

Тож не забувайте, товариші, завітати в четєр 25. листопада до Укр. Роб.-Фарм. Дому у Вєгрові!

ПОШУКУЮ свого брата Григорія Куська, з села Іспас, повіт Віжницький, Буковина. Хто знає би про него, або він сам, прошу зложитися на поштову адресу, бо справа дуже важна.

Oleksa Luchek,
P. O. Box 153,
(884) Smooth Rock Falls, Ont.

ПОШУКУЮ свого батька Мартина Франкова з села Нарітрян, повіт Бучач, Галичина. Приїхав до Канади около 28 літ взад. Тепер має перебувати десь на гомстелі в Бритиш Колумбі. Хто знає би про него або він сам хай напише на поштову адресу:

Frank Frankow,
754 Magnus Ave.,
(139) Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ свого брата Івана Курганюка, разом з сєла Сєрафимів, повіт Городєнка, Галичина. Хто знає би про него, або він сам, прошу зложитися на адресу:

M. Kurhaneyuk,
P. O. Box 157,
(138) Coniston, Ont.

ПОШУКУЮ свого рідного брата Михайла С. Лашука, з села Антоїня, волости Берестєцько, уїд дубєнський, волницька губернія. В 1913 р. він переїхав в Вінніпег, Ман. Хто знає-би про него, або він сам хай зложиться на поштову адресу:

Wasyly S. Lashchuk,
P. O. Big Falls,
(137) Atikokan, Ont.

ПОШУКУЮ свого рідного брата Василя Лудчака, який має десь перебувати в Торонто, Онт. Хто знає-би про него, або він сам, хай зложить написати на слідуочу адресу:

Wasylyna Dynechuk,
336 East — 26th St.,
(138) New York, N. Y.

ПОШУКУЮ свого рідного брата Михайла С. Лашука, з села Антоїня, волости Берестєцько, уїд дубєнський, волницька губернія. В 1913 р. він переїхав в Вінніпег, Ман. Хто знає-би про него, або він сам хай зложиться на поштову адресу:

Wasyly S. Lashchuk,
P. O. Big Falls,
(137) Atikokan, Ont.

ПОШУКУЮ музикантів, котрі-знають грати на цимбалах, або хто хоче купити добрі цимбали до гравня, то менє можє їх купити. Зроблені ці цимбали з доброго матеріалу, до сєнь толоєні й видають чисті тони. Коштуєть мене ці цимбали \$75.00, але тепєр я їх продам за \$50.00, бо хочу їхати до старого краю. Тони в цих цимбалах мають 20 пунктів. Хто хотів-би їх купити, хай зложиться листовно на слідуочу адресу:

Mike Witkowski,
701 McLaughlin St.,
(137) Fort William, Ont.

ДО ВІДОМА РОБІТНИКАМ В ВЕНКУВЕР!

В суботу, 20. листопада, відбудеться

ТОВАРИСЬКА ЗАБАВА.

В неділю, 21. листопада, відбудеться

ПРОПАГАНДОВИЙ МІТИНГ.

В неділю, 28. листопада, устроюється

КОНЦЕРТ-МІТИНГ

в честь погібших українських революційних Героїв. Ст. Мельничука, П. Шеремети й Ів. Целка. Всі згадані підприємства відбудуться в селі Компарті Канади на 875 Гестинг вул. Іст.

Початок в год. 8. вечером.

Чистий прихід призначений для української робітничої преси в Канаді.

Комітет.

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ З ЛЕТЬБРИДЖ, АЛТА.

Оцим подается до відома всім членам відділу Р.З.Т. в Летбридж, Алта., що місячні збори того-ж відділу відбудуться в суботу, 20. листопада в годині 1.30 по полудні. Кожний член і членкиня повинні бути на цих зборах обов'язково присутніми, бо є до вирішення важних справ. Місцевий відділ Р.З.Т. закликає також взяти участь в намічених зборах і тих робітників, які ще не є членами нашої організації, а бажає ли-б до неї належати.

Тож не забувайте, товариші з Летбридж і околиці, про збори Р.З.Т. 20. листопада.

Відновляйте перекладу на “Укр. Робітничі Вісті”!

Не забувайте про пресовий фонд “Українських Робітничих Вістей”!

Room 201, Kitchen Block, 10164 A. — 101 Street, EDMONTON, ALTA.